

Kutatási terv

Bartha Csilla

tudományos tanácsadó

Alapelvek

1. Társadalmilag felelős, hasznosítható kutatások erősítése (az elsődleges kutatási eredmények mellett a szakpolitikai ajánlások és stratégiák szerepe növelendő)
2. Oktatás, kutatás és gyakorlat szoros kölcsönhatása
3. Multidiszciplinaritás, melynek jegyében:
 - a) szorosabb együttműködés az intézet más kutatói műhelyeivel
 - b) szorosabb projekt-együttműködés az MTA kutatóintézet-hálózatával
 - c) hazai és régiós kutatóhelyekkel
4. A kelet-közép-európai régió kompetenciáinak és specifikus vonásainak integrálása a Közös Európai Kutatási Térségbe (a kutatási eredmények segítségével az EKT prioritások befolyásolhatók)
5. Projekt alapú finanszírozás (ugyanakkor a társadalmi hasznosság tekintetében kiemelt tevékenységek bázisfinanszírozásának lehetővé tétele)
6. Az oktatás (köz-, felső, felnőtt, nem intézményes stb.) stratégiai ágazat, ezért közvetett és közvetlen elérésük kiemelt feladat

Stratégiai fejlesztések

1. Kutatói utánpótlás nevelése, a TKK szakemberállományának erősítése
2. Hálózatépítési tevékenység erősítése
3. A TKK és az Intézet szerepének erősítése a felsőfokú szakirányú továbbképzésben, különösen az oktatás gyakorló szakemberei számára
4. Jelnyelvi alapkutatások, nyelvtan, sztenderdizáció, szótár, tananyagok (TÁMOP)
5. Nyelvi hátrányos helyzet kutatása és stratégiák kidolgozása: elsődlegesen cigány gyermekek oktatási esélyeinek alap- és alkalmazott kutatásokkal támogatott növelése

6. Bevándorló gyermekek és közösségek empirikus vizsgálata
7. Nyelvi jogi régiós hálózati központ kialakítása, nemzetközi kutatás, monitorozás, szakpolitikai ajánlás
8. Diskurzus kutatások, a magyar nyelv diskurzus alapú szabályainak leírása
9. Nemzetközi fejlesztések és együttműködések
10. Adatbank, tudástár, régiós korpuszok létrehozása
11. A többnyelvűség, nyelvtanulás iránti beállítódás kutatási eredményekre alapozott formálása, a fenttartható fejlődésben és a munkapiaci esélyek növelésében játszott szerepének erősítése

Néhány kutatás

- *A nyelvi másság dimenziói: A kisebbségi nyelvek megőrzésének lehetőségei* című kutatás bővítése újabb, főként romani kutatópontokkal; a hat korábban is vizsgált magyarországi őshonos kisebbségi közösségben a nyelv és identitás, nyelvválasztás és jogtudatosság összehasonlító elemzése;
- *Dimensions of language otherness – possibilities for minority language maintenance:* comparative study of the complex relationship of language and identity as well as language choice patterns with legal consciousness in six minority community in Hungary;
- Nyelv és identitás kisebbségi közösségekben közös TKK projektum megtervezése;
- *A Mercator Network of Language Diversity Centres* közös kutatásainak folytatása egy új, most megpályázott Life Long Learning program keretében, mely a nyelvi sokszínűség megőrzése és a többnyelvűség kérdését elsődlegesen a kisebbségi oktatás elméleti és gyakorlati kérdései kritikai elemzése felől közelíti meg. A projekt a konkrét kutatási eredményein túl hosszú távon ajánlásokat és fogódzókat kíván adni mind a gyakorló tanárok, mind pedig a szakpolitikuskok számára;
- A kisebbségi oktatás különböző programtípusai szerepének újabb módszerekkel történő vizsgálata a kétnyelvűség különféle formái kialakulásában, valamint az anyanyelv megtartásában;
- A magyarországi siket közösség, illetőleg a siket identitás szociolingvisztikai vizsgálata, az eredményekre épülő ajánlások kidolgozása;

- Cigány gyermekek iskolai nyelvhasználatának vizsgálata;
- A cigány nyelvek helyzete Magyarországon munkacímű empirikus vizsgálat kidolgozása;
- Osztálytermi diskurzuskutatások

Koordinációs, kutatásszervezési, szakmai közéleti tevékenység

- A Többszínű Kutatóközpont kutatásainak, policy és disszeminációs tevékenységének irányítása;
- A Központ hazai és nemzetközi szerepének további erősítése, nemzetközi kapcsolatépítés;
- Szakmai együttműködés a szomszédos országok Kárpát-medencei magyar kutatóközpontjaival;
- Hazai és nemzetközi disszeminációs tevékenység a kisebbségi nyelvek, nyelvi jogok, siketség, kisebbségi és többszínű oktatás témakörökben
- A TKK nyelvvideológiai adatbázisának létrehozása, az adatbázisépítés koordinálása
- Jelnyelvi kétnyelvűség vizsgálata
- Roma oktatáskutatás
- Oktatásmódszertani szakanyagok készítése (Hattyár Helgával) siket gyermekek számára
- Részvétel kompetenciateszt kidolgozásában siket gyermekek számára
- Kisebbségi Tudástár bővítése ismeretterjesztő filmekkel